

SeAMKissa arvioitiin elintarvikkeiden makua ja vastuullisuutta

20.3.2024

Yritystoiminnan vastuullisuus, tuotteiden vähähiilisyys tai tuotannon hiilijalanjälki ja näitä edistävät toimenpiteet ovat tällä hetkellä ainakin ruoka-alan kuumia perunoita eli puhututtavia aiheita. Jotta Etelä-Pohjanmaan Ruokaprovinssissa toimivat elintarvikeyritykset pysyvät kehityksen tahdissa, niiden on parannettava tuotteidensa sekä yritystoimintansa vastuullisuutta ja vähähiilisyyttä.

Tästä syystä SeAMKissa on käynnissä VHH – vastuulliset ja vähähiiliset elintarvikkeet -hanke, jonka tavoitteena on auttaa Etelä-Pohjanmaalla toimivia mikro- ja PK-kokoisia elintarvikeyrityksiä sekä elintarvikkeita jalostavia maatiloja kehittämään entistä vastuullisempia ja vähähiilisempiä ruoka- ja juomatuotteita kuluttajien tarpeita kuunnellen.

SeAMKilaiset ovat yritysten tuotekehityksen voimavara

SeAMKissa järjestettiin ystävänpäivänä 14.2.2024 elintarvikkeiden kuluttajapaneelitapahtuma, jotta yritykset saavat kipeästi kaipaamaansa kuluttajapalautetta ja voivat sen pohjalta kehittää tuotteitaan kuluttajaa kuunnellen sekä löytää uusia vastuullisuutta ja vähähiilisyyttä tukevia toimenpiteitä. Tapahtumaan kuluttajan roolissa saivat osallistua kaikki SeAMK opiskelijat ja henkilökunnan edustajat, jotka yhdessä muodostavat kaiken kaikkiaan noin 5000 jäsenen SeAMK elintarvikkeiden kuluttajapaneelin.

Kuluttajapaneelin arvioitavana oli viisi pienten eteläpohjalaisten elintarvikeyritysten valmistamaa tuotetta. Tuotteet olivat Mango-Mimosa mocktail (Pramia Oy), Kuusenkerkkä kuohujuoma (Annin Marjatarha), Juureva

Härkäpapu-hummus (Alavuden Öljynpuristamo Oy), Perunasalaatti (Ilmajoen Makkaramestarit) sekä Hunajainen siitepölysuklaa (Hunaja Hetki Oy). Näistä tuotteista Mango-Mimosa mocktail sekä hunajainen siitepölysukaa ovat vielä tuotekehitysasteella, joten kuluttajat todella pääsivät vaikuttamaan maakunnassa tuotettujen elintarvikkeiden tuotekehitykseen.

Hunajainen siitepölysuklaa herätti kuluttajissa ihastusta (kuva: Elina Huhta, SeAMK)

Hiilijalanjälki puhututti kuluttajia

Yhteistyössä yritysten kanssa laadittujen kysymysten avulla selvitettiin kuluttajien näkemyksiä ja ajatuksia mm. tuotteen mausta, rakenteesta, mutta myös muun muassa yrityksen, tuotteen sekä tuotepakkauksen synnyttämiä mielikuvia vastuullisuudesta ja vähähiilisyydestä.

Yhdessä kysymyksessä selvitettiin muun muassa kuluttajien halua nähdä tuotepakkauksessa tuotteen valmistuksen synnyttämä hiilijalanjäljen suuruus (kg CO2 / kg tuotetta). Tieto tuotteen hiilijalanjäljestä tuotepakkauksessa herätti kuluttajissa ajatuksia puolesta ja vastaan sekä osoitti myös kuluttajien olevan epätietoisia hiilijalanjäljestä ja siitä missä siinä ylipäänsä on kyse. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka elintarvikealan lainsäädäntökeskustelu käy kuumana ja säädökset voivat tulevaisuudessa määrätä yritykset ilmoittamaan tuotteensa hiilijalanjälki pakkauksissa, kuluttaja ei ole tietoinen näistä muutoksista tai niihin liittyvistä termeistä ja kaipaa lisää opastusta ja ohjeistusta asiaan.

Kuluttajapalautteista toimenpiteiksi

Jokainen tuote sai lähemmäs sata kuluttaja-arviointia. Annetut palautteet toimitettiin yritysten käyttöön jatkohyödynnettäväksi ja muun muassa tuotekehityksen tueksi. Erityisesti Kuusenkerkkä kuohujuoma sai niin hyvät palautteet sekä mausta, tuotekokonaisuudesta että vastuullisten raaka-aineiden käytöstä, että yrittäjä aikoo laajentaa tuotteensa jakelukanavia, jotta tämän vastuullisesti tuotettu alkoholiton juoma tavoittaisi yhä useammat kuluttajat ja kulutustilanteet.

Kuusenkerkkä kuohujuoma miellettiin erittäin vastuullisesti tuotetuksi ja vähähiiliseksi elintarvikkeeksi (kuva: Elina Huhta SeAMK).

Ellei tämä helmikuinen kuluttajapaneeli ehtinyt tavoittaa kaikkia kiinnostuneita kuluttajia, seuraava elintarvikkeiden vastuullisuuteen ja vähähiilisyyteen tähtäävä kuluttajapaneeli tullaan järjestämään SeAMKissa syksyllä 2024. Silloin arvioitavana on taas uusi kattaus maakunnan pienten elintarvikeyritysten valmistamia tuotteita.

VHH – vastuulliset ja vähähiiliset elintarvikkeet (J10202) on Euroopan unionin osarahoittama. Hanketta koordinoi Seinäjoen ammattikorkeakoulu Etelä-Pohjanmaan maakunnassa 1.9.2023 – 31.8.2025 välisenä aikana. Lisätiedot hankkeen projektisivuilta osoitteesta **projektit.app-staging.seamk.hion.dev/kestavat-ruokaratkaisut/vhh-vastuulliset-ja-vahahiiliset-elintarvikkeet/****Elina Huhta**
Asiantuntija, TKI
SeAMK

Kirjoittaja toimii eteläpohjalaisen ruokayrittäjyyden kehittäjänä ja VHH-hankkeen projektipäällikkönä Seinäjoen ammattikorkeakoulussa Kestävät ruokaratkaisut-painoalalla.